ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/80
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޖިއުސާން އިބްރާހީމް، މަޑުވެރިގެ، ސ. ހިތަދޫ
- އިސްތިއުނާފު ޢަރުޟުވި ފަރާތް: މަޙްފަޒް ނާޝިދާ، ސިނަމާވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޚަރަދު ހޯދުމަށް އެދި

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް
ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރުޒާނާ

ނިންމި ތާރީޚު: 27 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1443
21 ނޮވެމްބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 27 ރަޖަބު 1443 / 28 ފެބުރުއަރީ 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- ނަންބަރު: 1764/Fm-C/2019 ޤަޟިއްޔާ
- ނިންމި ކޯޓު: ފެމިލީ ކޯޓު
- ބާވަތް: ޚަރަދު ހޯދުމަށް އެދި
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 18 ޖުލައި 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 03 ޑިސެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް	އިސްތިއުނާފު ޖަވާބުދޭ ފަރާތް
ޒިޝާން އިބްރާހީމް، މަގޫފިށި، ސ. ހިތަދޫ	މަރްޔަމް ނާއިލާ، ސިކަންދަރުވިލާ، ސ. ހިތަދޫ
ބަދަލުގައި:	ބަދަލުގައި:
އާއިޝަތު އަލްފިއްޔާ، ނޫރާނީ، ވ. ކެޔޮދޫ	މުޙައްމަދު ޝަޙީމް، ސިތާރާވިލާ، ސ. ފޭދޫ

މަދަނީ- އާއިލީ- ޚަރަދު ހޯދުމަށް އެދި- ހައިކޯޓުން އިސްތިއުނާފުގެ މަރުޙަލާގައި ބަލާ ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ކޯޓުގެ މައްސަލައެއްގެ އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާފުރަތަމަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔު (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ސަޢީދު އަދި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު [illegible] [illegible] [illegible])

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ

1. މިއީ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސ. ހިތަދޫ، [illegible]، ހިއްސާން އިބްރާހީމް (ދރއ ކާޑު ނަންބަރު: A205034) ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ނަންބަރު 2022/HC-A/80 މައްސަލައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ދައުވާލިބޭ ފަރާތަކީ ސ. ހިތަދޫ، ސިނަމާވިލާ، [illegible] ނާދިޔާ (ދރއ ކާޑު ނަންބަރު: A150813) އެވެ.

ކަން ހިނގައިދިޔަ ގޮތް

2. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވަނީ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 މައްސަލައެވެ. ދެންނެވުނު މައްސަލާ އަދި މީގެ ކުރިންވެސް ހިއްސާން އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކޮށް ހުށަހަޅުމުން، މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/624 މައްސަލައިގައި [illegible] ބަލައި، 10 ޖޫން 2021 ތާރީޚުގައި ޙުކުމް ކޮށްފައިވާ މައްސަލައަކަށްވާކަން އެނގެން އެބަހުއްޓެވެ. އެގޮތުން މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/624 މައްސަލައިގައި ޙުކުމް ކޮށްފައިވާއިރު ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 މައްސަލައިގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެ މައްސަލަ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުންނެވެ.

3. ފެމިލީ ކޯޓުގެ ދެންނެވުނު ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/624 މައްސަލައިގައި 10 ޖޫން 2021 ތާރީޚުގައި ނިމުނުކަމުން، 13

ފެބުރުއަރީ 2022 ތާރީޚުގައި ފެމިލީ ކޯޓުގެ އެ ދަޢުވާ (ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019) އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހިއްސާން އިބްރާހީމް އަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު (NR) HC-IH/2021/09 "އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅި މައްސަލައާމެދު ނިންމިފައިވާ" އަމުރު ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި މިފަދައިން ހުއްދަ ދީފައިވާ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ދަޢުވާގެ ޙުކުމުގައިވާ ހިސާބުގެ ކަރުދާސް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށްޓަކައި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދިފައި ހުށަހެޅުއްވުމަކީ މި ޝަރީޢަތުން ބެލުމުން އެނގެއެވެ. މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދީފައިވާ އެ މައްސަލަ ފަރީޤުންގެ އަޑުއަހައިދެއްވުމުންނެވެ. ނަމަވެސް އެ ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދިންއިރު އެއީ މީގެ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ދަޢުވާއާއެކަން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަދިނުން ނިންމުމުން އެނގޭކަން ނެތެވެ. ކަން މިހެން އޮތް އިރު، މިއީ، މީގެ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމުގައިވާތީ ދެފަރާތުން ވަކަލަތު އެ ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުއްދަ ދީފައި އެވަނީ އިދާރީ ޢަމަލުގެ ސަބަބުންކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

4. އަދި އެފަދައިން ދެވުނު ހުއްދައިގެ ދަށުން ހިއްސާން އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާފައިވަނީ މިހާރު މިބަލާ ނަންބަރު 2022/HC-A/80 ދަޢުވާގައެވެ.

ޝަރީޢަތުން ނިންމި ނިންމުން

5. މި ދަޢުވާގައި ހިއްސާން އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައިވާ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ދަޢުވާގެ ޙުކުމުގައި، ހިސާބުކުރުމުގެ ކަރުދާހުން ފައިސާގެ ނަންބަރު އަދަދުން ދޫކުރެވިފައިވާ އެއްވެސް އިސްތިއުނާފެއް އަދި އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅި ކަމެއް. އެގޮތުން މި ދަޢުވާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާއަކީ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ދަޢުވާގެ ޙުކުމް އާއިލީ ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ މަތިން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ. އެ ނުކުތާގެ ތެރޭގައި

ތިއުސާލަން އިޖްރާއާތުގެ ގަވާއިދުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދެވަނަ ކުއްޖާގެ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/2000ރ (ދެހާސް ރުފިޔާ) ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޢާއިލާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، ހިސާބު ބެލުމުގެ ކުށަކުން ކަމަށެވެ.

6. އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ މައްޗަށް ޢާއިލާގެ ގާނޫނުން މި މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ކަމަކީ، މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ތިރި ކޯޓުގެ މައްސަލައަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ދުރު ކުރިން ބަލައި ފައިސަލާކޮށްފައިވާ މައްސަލައަކަށްވުމާއި އެކުން ހަމަ އެ ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުން ކަމަށެވެ. އަދި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލުން ކަމަށް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ބެލި ނަމަވެސް، ތިރީ ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޢާއިލާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާތީއެވެ. އެހެނީ އެ މާއްދާގައި ކޮންމެ ކުއްޖާގެ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި މަދުވެގެން -/1000ރ (އެއްހާސް ރުފިޔާ) ކަނޑައެޅުން ވާޖިބު ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން އެއަށްވުރެ ގިނައިންވެސް އެ ޚަރަދުގެ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިދީފައިވާއިރު ތިރީ ކޯޓުން ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި -/2000ރ (ދެހާސް ރުފިޔާ) ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނީ އިލްމުގެ ބޭރުން ކަމަކަށް އެއީ ހިސާބުކުރުމުގެ ކުށެއް ކަމަށް ނުދެކޭކަމަށެވެ.

7. ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފަށް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/624 ޤަޟިއްޔާއިން އެ މައްސަލަ ބަލައި ޙުކުމްކޮށްފައި ވަނިކޮށް، ކުރިންވެސް އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި ނުވެއެވެ. އެހެނީ ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ޤަޟިއްޔާއަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކުރިން ބަލައި ޤަރާރުކޮށްފައިވާތީ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެންގުމަކާ ތިރީ ކޯޓުން ފުރަތަމަ ބަޔާ ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއް ނޫނެވެ.

8. އަދި ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމުގައި [illegible] ކުށެއް އޮތްކަމަށް [illegible]، އެކަން [illegible] އެދި [illegible] ކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވައި [illegible]. އަދި އެކަމަކީ [illegible] ދަށު ކޯޓުގެ [illegible] ބަލައި ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމެއް ނޫނެވެ.

9. ކަން މިހެން އޮތުމުން، [illegible] މި މައްސަލައަކީ ކޯޓުގައި ކުރިއަށް [illegible] މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށް ދެކެމެވެ.

10. މިއީ ކުރިން އިސްތިއުނާފުން ބަލައި ނިމިފައިވާ [illegible] މައްސަލަ [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] ކުރިން [illegible]

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަރީފުގެ ރައުޔު:

11. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު:

12. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު [illegible]

13. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[1] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[2] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[3]

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަތިން ކުރުމުން، ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1764/Fm-C/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، ސ. ހިތަދޫ، [illegible]، [illegible] [illegible] ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން

---

[1] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[2] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[3] . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

ބަލައި ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ އިސްތިއުނާފެއް ނޫންކަމަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ ރައުޔުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ފޯމު ބާޠިލްކޮށް، މިގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިމަސްއަލާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރީޝާ